

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tuba Tragica, Seu Historiæ Horroris Plenæ Dominicis Per
Annum Concionatorio ritu aptatæ, Quibus ad oculum
ostenditur, quàm acribus pœnis flagitia proscindat
scelerum Ultor Deus**

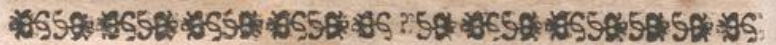
Selhamer, Christoph

Norinbergæ, Anno Gratiaë M.DC.XCIX.

Concio V. Dom. I. post Epiphaniam. Prava educatio prolis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52721](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52721)

mutilatis &c. His dictis horrifonus turbo hypocaustum irruit, & in ictu oculi per patentem fenestram funus abripuit, atque iterum in medio atrii sub dio deposuit; hic spectante tota hominum catervâ stetit umbra, & capite in altum levato ultimum vale lucido soli, totique cœlo transmisit, altum ejulans: jam ultimum te intueor lux publica mundi Sol, te porrò nunquam ultra spectaturus in æternum in æternum in æternum! *Felix quem reddunt aliena piacula cautum!* felix; qui munus suum ipsi à Deo commissum, ita piè, ita candidè in vivis exequitur, ut spe ac solamine plenus, post fata piè in terris obita, cœli ac Dei sui gaudiofissimo aspectu frui valeat æternùm. Amen.

CONCIO V.

DOMINICA PRIMA POST
EPIPHANIAM.

Dolentes querebamus te. Luc. 2.

Prava educatio prolis.

A.
Perditæ:
prolis
culpa
pessimè
imputatæ:
Deiparæ:
(1) S. Aug.
l. de nat. &
grati. c. 36.
(2) S. Ambr.
ep. ad
Theoph.

Emo culpam conjiciat perditæ prolis hodie vell in Deiparam, vel in Josephum AA. Hic loci ex parte pientissimorum Parentum nihil fuit neglectum. Hoc in negotio bini Patres Sancto Spiritu cœlitus afflati audiuntur. *Cum de peccatis agitur, maxima est* (1) S. P. Augustini, *de Sanctissima Virgine Maria propter honorem Domini, nullam pro se haberi volo questionem.* Idem sentit, idem loquitur Mediolanensis (2) Antistes: *Claudat ora sua perfidia, & erubescat, ne Matrem Domini aliquando audeat convitio temerare.* Discant potiùs omnes ac singuli parentes, quâ emâ, quâ industriâ suam in prolem ferri debeant parentes. Virgo Mater Divo Conjuge suo
comi-

comitata, ubique Filium investigabat, qui se omni studio parentum oculis subtraxit absque ullo contrahendo malignitatis periculo. Credebant optimi Parentes, filium ad cognatos digressum esse omni morum sanctitate conspicuos; cum verò illos inter nullum unquam pedem fixisset, nulli etiam quieti locum dabant parentes, donec lectissimam Prolem invenirent. Ita maturè omnem lapidem moveant parentes, ne ullam pravitatem foris hauriat cerea juvenus. Hic quidem, ut meminimus, nullum erat periculum imbibendæ pravitatis; at non inter millies occurrit. Hac in re ne quidem vicinis, ne quidem cognatis tota debet fides transcribi; possunt & hos inter litem contrahere tenelli, quam nulla diluat ætas. *Quo semel est imbuta recens, servabit odores testa diu.* Consuetudo à teneris hausta, naturam induit, quam furcâ expellas tamen usque & usque redibit. Scriptura teste (3) *Sensus & cogitatio humani cordis in malum prona sunt ab adolescentia sua.* Accedant etiam pravi sodales, qui flexiles animos inflamment, facile mores referet ætas tenera, tetro carbone notandos. Sit proin cura omnium prima parentum, ut suis magistros præficiant, qui cum scientia etiam solidam pietatem liberis instillent. Sit pariter cura omnium prima Magistratum, ut non nisi optimè morati hypodidascali scholis publicis applicentur; at quid juvat optimæ notæ magistros habuisse, nisi suis domi studiosè invigilent parentes, ut ne pravò aliorum consortiò destructi, pravitatem contrahant nullò avò expungendam. Videas sæpè sub eodem tecto commorari, quos gula & libido infestat, quos noxia vitæ libertas in omnem proterviam præcipitat; hos inter liberè obambulet ætas cerea, *uvæque conspectâ livorem ducet ab uva.* Quod olim dictum erat (4) Abrahamo: *ejice ancillam & filium ejus*, id singulis ædium patronis dictum esto, si in omnem licentiam effusi, & ad quodvis flagitium projecti flagriones domum habitent. Multiplex scelus innocentia affricabunt, antequam ritè alphabetum didicerit. Rectius aded talis pravitas totis ædibus proscribitur, ne pars sincera trahatur. Nemo hic vel se palpet vel suos; nemo virtuti fidat adultæ; *fallit enim vitium specie virtutis & umbrâ*, & incautam ætatem supplantat, nisi omnem in

(3) Gen. 8.

B.

Moralis
doctrina
parentibus
oblata.

(4) Gen. 23.

partem circumspecti parentes prima in herba vitii umbram succidant. Nemo dicat domum suam vel puriorem esse arcam Noë, ubi tamen inter octonos unus erat reprobus Cham; vel meliorem esse domo David, ubi tamen cum sorore sua nequam filius concubuit, alter vero contra mansuetissimum patrem rebellavit; vel sanctiorem esse ipsa cohabitatione Domini nostri JESU Christi, ubi tamen inter undecim probos, proditor fuit Judas; vel cultiorem esse ipso cœlo, ubi tamen suos etiam inter Angelos Deus reperit pravitatem; quanto magis hæc pravitas nidus irruet terrestres, nisi perennibus in vigiliis steterint patresfamilias & parentes. Utut Noë suis invigilaret & Abraham, uterque tamen suis exitium illatum esse vidit, quam mali viciniam persentiscerent: Ille tres habuit filios: horum duos in officio continuit, tertius vero ex vicinia destructus in ipsius patris irrisionem descivit: iste duos nactus est filios, quorum unus innocens permansit, alter vero fratris sui grandis exitit persecutor. Utut pius Jacob perennes excubias pro suis duodecim filiis ageret parens, unus tamen tot inter excubias venditus est per innocentiam, reliqui vero undeni per malitiam facti sunt optimi fratris teterrimi venditores. Quid ergo non malorum suis timeant parentes, si nullam curam, nullam vigilantiam suis impendant, nec mores illorum explorent, quibus tenerior ætas affluevit; aut, quod absit, si plus curæ deferant scabiosæ sui, aut intormi catello, quam carni & sanguini suo; si non tantum ad palmaria suorum scandala conticescant, sed ipsi totam domum cæco impleant furore, undè citius majorum more millena liberi sacra evomant, quam in scholis discant septena. Non sine causa omnium auribus intonuit (5) Micheas: *Inimici hominis domestici ejus.* Hos inter inimicos, quod mireris, sæpè omnium primò stant loco improbi parentes; illos ego hic loci monuero, qui liberis suis omnem libertatem indulgent; qui decumanam suorum pravitatem adhuc palliant, extenuant & enervant, unde ocus ad majora, gyaris & carcere digna grassentur; rectè suis amorem exhibent & tutelam parentes; tollatur amor, etiam nulla erit parentela. Effatum est Spiritus

(6) Eph. 5, Sancti (6) *nemo unquam carnem suam odio habuit, sed nutrit eam.*

eam. Salomon ex hoc materno affectu veram à falsa matre
 (7) distinxit, *dividite infantem*, quia non passa est quidquam
 mali innocentis corpusculo irrogari; sed amor ille ne sit spu-
 rius, ne sit adulterinus, ne sit impius, heteroclitus, quali suos
 simiæ suffocant, & enecant amplexando; ideò bellias inter lo-
 cantur, quia catulos, quos enituntur, affectuoso amplexu suo
 ita stringunt, ut eos incautis brachiis suis occidant. Unde Ca-
 merarii Lemma profluxit: *Perdit amando*. Prosequatur pa-
 rens tam stulto amore filios suos, nimium tenerâ educatione
 sui ablandiatur, eos tandem in extremam perniciem devol-
 vet. Tali simiarum affectu Ammonem suum etsi hispidum,
 & è flagitioso incestu cum Thamare patrato penitus mon-
 struosum, David perdidit & destruxit. Ait sacer textus (8)
Noluit contristare spiritum Ammon filii sui, quoniam diligebat
eum; hinc animum ejus nec verbulo duriore perculit, nec ul-
 lo etiam supplicio amaricavit. At quantam hæc patris indul-
 gentia catastrophæ peperit! Absalon è stulto illo patris amo-
 re opportunam vindictæ occasionem mutuatus, Ammonem
 vitâ, & ipsum Davidem vix non regnò & omnibus exuit for-
 tunis, ut adeò, si rem hanc moraliter spectemus, nimius ille
 patris amor, Ammonem filium verè dici debeat occidisse.
 Prudens sit amor ac providus, quò liberos suos prosequuntur
 parentes. Pius sit amor ac Numine plenus, quò suam in car-
 nem, suum in sanguinem feruntur parentes. Verbò talis sit
 amor qualem præscripsit (9) Augustinus his verbis: *Verè filios*
tuos diligeres, si Christum filiis proferres, ipsosque filios ipsi com-
mitteres. Verè filios tuos diligeres, si in ipso eos diligeres, qui
eos tibi dedit, ut diligeres. Hic veri nominis amor est, qui
 unum id totis cavet viribus, ne unquam Divinis amoribus præ-
 feratur.

(7) 3. Reg.

C.
 Ne amore
 simiaco
 liberi fore
 antur.

(8) 2. Reg.

D.
 Nec
 Heliano.

(9) S. Aug.
 de temp.
 c. 3.

At nunquid etiam spurius illius & verè stulti amoris in li-
 beros novum petitis paradigma? vota expleo, & ocus ex
 Aug. (10) stultos amores expromo, quibus olim Civis Hippo-
 nensis Cyrillus suum fertur in filium perperam exarsisse. San-
 cti Patris formalia recitentur: *Filium habebat unicum Cyrillus,*
quem superflue diligebat & supra Deum, ideoque superfluo
amore inebriatus, eum corrigere negligebat, dans ei potesta-
tem

(10) S. Aug.
 Ser. 33. ad
 frat. in
 erem.

E.

Exemplum
pravi amo-
ris anti-
quum.

rem omnia faciendi, qua placita erant illi. Sic August. Væ parentibus, qui tam præpostero amore suos depereunt, ut cum suis pereant æternum! Exprobravit Cyrillo letalem coniventiam Augustinus, cum verò actum ageret Sanctus Pater, has in voces mœrentem linguam resolvit: *ô dolosa libertas! ô grandis filiorum perditio! ô mortiferus patris amor! en filios se dicunt diligere, quos jugulare contendunt! dicunt eos amari, quibus suspendia parant,* veri nominis latrones, veri nominis carnifices truculenti. Ah! quoties his in exemplum producit Heli ex Script. (11) Jam corripuit liberos suos Heli, sed levi brachio nimis frigide, nimis emarcidè; hinc ad tam enormem malitiam excreverunt. *Nolite filii mei hanc rem facere; non enim bona fama est, quam audio.* Hem plumeum! hem molliculum parentem! cur non flagrò aut scuticâ multiplex aliorum scelus eliminavit, qui etiam libidinosè Dei templum incestabant. Id officii cum pater negligeret, Deus irruitur Philisthæis, qui Ophni & Phiaees perimerent; Heli verò seniculum sellâ excussit, ut fractis cervicibus (12) mortem oppeteret miseram, inò sempiternam, ut mox dicitur. Audiatur prius hac super re Chryf. (13) *Non idcò, quòd malos haberet filios, punitus est Heli, sed quia increparioni pepercit, & cum Dei leges violarentur, non severius in eos ultus est.* Quod non ultus fuit Heli, Deus ultus est, hic scilicet probrosâ & præmaturâ, ibi verò etiam æternâ morte; multi enim SS. PP. eam in sententiam abierunt, ut crederent, Heli ob luridam prolium educationem damnationis æternæ fatali sententia justo à Deo fulminatam esse; quod tamen aliis ulterius eviscerandum relinquimus, quia summi DEI iudicia hoc in negotio nobis nec revelata, nec aliundè certò & evidenter com-
perta sunt.

F.
Exemplum
recens &
novum.

Hoc Helianum exemplum centies ex cathedra proponitur, unâ etiam discolis parentibus & temporanea & sempiterna pœna pravæ filiorum educationi decreta ostenditur; sed multi hæc auribus hauriunt instar cribri pertusis; alii hæc & alia tanquam nimis exfoleta etiam rident & explodunt. Curabo proinde ut novo quodam eoque tragico filii perditii exitio ambæ illorum aures percillantur. *Novum* dixi, quia tra-

gici hujus facti oculatus tellis, jam ante annos circiter 30. factis Leodii concessit, ut memorat (14) Sotvellus. Erat is Alandus Leroi Belga (15) nobilis Concionator & Confess. Societ. JESU. Quod vidit, palam testatus etiam tumulo suo de eautelam inseruit. Erat dives ac prænobilis Palatinus (nominum & locorum circumstantiæ tacentur, ut familia parcatur) una prole beatus, unô filio illustri; ita quidem de se animo & lingua tenus parentes paulo post graviter decenti. Cùm adhuc innocentes animos sub fascibus Prisciani Mussi excoleret, omnis modestiæ ac virtutis archetypon fuit filius. Nullum ille in rerum sacrarum studio priorem, nullum in placidissimis moribus parem, vix omni ex numero unum habuit, qui ei primas scientiæ ac innocentie præriperet. Rapuit in se omnium oculos animosque illa incedentis gravitas, illa loquentis suavitatis, illa musas colentis dexteritas, illa scholas frequentantis aviditas, illa preces precibus accumulantis flagrans pietas. Nemo non florem ex hujus ætatlæ vagina proditurum sperabat splendidum, odoriferum; & verò prodissit omni ex parte beatus, qui familiam condecoraret, nisi pruina inopinata omnium stirpem radicibus exussisset, unde quidem præter omnium expectationem flos alius proserpsit, quem dicimus *ambubejam* tragicâ falce demessam. Quis incauto adolescenti tantam fraxem maturavit? pessima societas & proprius parens. Grandioribus Stoicis illato mox pessimæ fortis aderant sodales, quibus plerumque erycium in morem altiores scholæ hirtescunt. Hi sicut furorum instar fungorumque in athenais vivebant, in omnem lasciviam effusi, in omnem audaciam projecti, ita pariter quosvis alios in consortium atrahere, in omnem vitæ licentiam totis viribus præcipitare satagebant. Eum in finem hunc quoque ceris atque opibus conspicuum adolescentem jam ad hortos suburbanos, jam ad haustus largiores, inde charitarum ludò implicatum & improbè salerno reatum, etiam ad chororum & choreas invitabant, ubi virgines illæ interpoles & an usæ præ musis, Stoæ novitio placuerunt. His probis captus jam sæpius à lectionibus abesse, jam more lurconibus recepto morbos fingere, causari negotia nescio quæ, res divinas

(14) Nath. Sotvellus. Bibl. f. 16.
(15) Alandus Leroi in patrefam. Leod. Hist.

G.
Notæ in lurcones studiosos.

floce

40 Domin. Prima post Epiphaniam.

floci pendere, libertinorum consortia frequentare, & quod malitiæ caput est, in lupas & proliuti nominis damas, capras & capellas, opum profluvia effundere. O miserimas metamorphoses, quas toties ludunt sublimiores Athenæ. Petunt Stoa Angeli, qui domum remeant diaboli! afferunt secum ex patria omnigenæ virtutis apparatus; domum reduces tetra styge larvati, non raro etiam informem ac pessimè corruptum codicem reportant, inutilia terrarum pondera, scholarum probra, juventutis carcinomata, patriæ dehonestamenta. Hi opibus in popina, & sub fornice nescio quo impiè absumptis, artium rudes stoici, scientiis exhausti pepones, mille flagitiis cooperti caudices, tabacarii Siphones, velut alteri de musis omnibus optimè meriti Catones, coli volunt & sublimari. Eos nisi ocius sursum eleves & aliorum capitibus regendis præponas, summa imis miscent & hæceterè cum nequeant superos, acheronta movere pravis artibus collaborant. O! nostris à terrarum angulis has publicas pestes boni cœlites averruncent! auxit hanc ipsam pestium classem præfens juvenis; jugo enim palàm excusso in omnia vitiorum abrupta præceps abiit, annò necdum mediam sui partem confectò, passim civium digito signatus: hic est olim ille virtuti ac industriæ, nunc Baccho & Veneri juratus cliens; hic quantum aliis ante illicium erat ad pietatem, ita jam tanto aliis incitamento est ad flagitium. Quærat quis quâ proterviâ nunc multiplex scelus audeat, quod prius nec cogitare sustinuit nec audire? jam dixi: magistra societate stygia, magistro & incentore proprio parente pedetentim ab optimo recessit, & in deterrimum lurconem evasit, qui ruptis modestiæ repagulis leges humanas divinasque videri possit conculcare. Poterat eum parens & debebat ab hac vitæ licentia seriò revocare; vidit & audivit, quæ de ipso turpis fama vulgaret; at cum alter esset Heli luridus parens, tanquam alter Heli tot scelerum fautor improbus, à Deo meruit post filium fulminari. Alia inter scelerum portenta etiam mœchum filius egit, lascivientibus focis in civis opificio victoris lectissimam conjugem accensus. Erant quidem, qui eum à tanto scelere vicibus iteratis dehortarentur, quos inter etiam Alardus omnem lapidem movit, ut nuntium remitteret

Dominica Prima post Epiphaniam. 41

teret impiæ familiaritati; sed saxo loquebantur. Risit ad repetita majorum hortamina, Alardi sacra etiam explosit. Ultimus erat aries, quò certò credidit animum juvenis expugnandum, ut turpi consortio valediceret, ipse parens, quem hunc in finem Alardus adiit, ut ei vivæ vocis oraculo filii probra candidè detegeret, persuasus ignorari à parentibus scelerum colluviem, quâ filius sorderet. Quid ad hæc parens? idem quod Heli, imò plus ultra etiam ausus est jocò excipere scelerum portenta, & palliare, palàm dicere auditus, hæc trita juvenum peccatilla esse, dandum aliquid ætati, ut in virum adoleverit, ad se ac suos cum scœnore reversurum &c. O cœlum! ô terra! siccine parens loquatur in re tam manifesta, tam lubrica & exitiali? fecisset hic parens paternè monitus officium suum, & prolem discoloram, ut par erat, correxisset, duplicem animam servasset. Actum est, Optimi Auditores! de filio, & quidni etiam de parente ita latrocinante, ubi decumanum filiorum scelus à domesticis fidei hunc in morem palpatur. Non tulit insolens responsum Alardus, re infecta, domum repetiit, relicto tamen in animo & in auribus impii patris hoc verborum aculeò: *Timendum est, & utinam falsus sim Propheta, timendum est, ne tibi ac filio tuo à vindice Rei manu exitium inferatur æternum.* His dictis abiit excessit. Verùm fuisse oraculum, post tertiam paruit septimanam, ubi per ipsum viotorem in flagranti deprehensus nobilis, mox pœnas dedit infandi sceleris, ab oculato criminis teste obviam securi cum rea conjuge mactatus, actore sub noctem clausis ædibus ex urbe fugâ dilapso. Hem tragicam coronidem, quam suis obscœnitatibus tetra venus imponit! sed quid ad tam horridum funus parentes? altera die cum plures in horas præter morem & tota domus & officina firmo adamante starent occlusæ, decretum est, ut foribus vi effractis, quid domi agerent, seriò lustraretur; ita duplex funus suo innatans cruori lustratorum oculos incurrit. Rumor tragicus totam ocuis urbem pervolat, & matrem à templo reducem in platea percellit. Erat hæc piētissima mulier, spurios in filium amores suo prænobili marito sæpius exprobrare audita, irritò semper conatu; hæc ut inauditum filium in flagranti flagitio extinctum esse fatò utinam non

F

æter-

42 Dominica Prima post Epiphaniam.

H.
Patris
Heliani
horrida
castigatio.

atēno, quasi fulmine tacta humi corruit; sibi reddita tam uberes lacrimas ex doloris acrimonia profudit, ut tandem utroque oculorum lumine caperetur; baculo inde per plateas ducta omnibus exemplo fuit, ne quidquam luis in educanda sobole contraherent. Ipsa quidem hoc in negotio nihil peccavit, quia tam discolum filium, quam aequo mitiorem patrem ferio corripuit, voluit tamen justus scelerum vindex Deus, ut hac in matre temporanea caecitate confecta, tanquam in speculo se quis alii parentes contemplarentur. Lacrimis tandem & uberrimis questibus, quod in flagitio mactatus aeternum filius periisset, pie mater immortalis est, aliter utique moritura, si vel obiter se ream fecisset perditae sobolis, sicut se reum fecit destructi & in praecipiti filii pater improbus, ideo a reo fato pariter misero extinctus; vix enim haec fama etiam patris toties moniti aures perculit, en ocius pudore, ira & rabie succensus ac mente motus, rabidi canis instar latrare simul & ejulare, vestes discerpere, crines eradicare, corpus totum in patenti platea humi abjicere, tandem spiritum cloaca mersum ore spumanti evomere, urbe paene tota ad enorme spectaculum effusa. Quo filius ierit in flagitio interentus, quo pater perfidae prolis impius protector, sine poenitentiae nota fato pariter horrido enectus, pronum est conjicere. Vident modò ex dictis omnes ac singuli parentes, quam miserum ac miserabilem exitum sortiatur spurium liberorum amor. Caveant, ne quidquam de eura liberis jurata remittant. Caveant, ne suos toties reos suam in perniciem vel extenuent vel excusent; eos potius etiam in minimis ita promptè corrigant, ut summi Dei omni-potentes oculos nunquam offendant. Ita tandem sua cum prole beati parentes Deo Duce ac Comite Angelo, ad caeleste Jerusalem felicissimo transitu ascendent, ibi cum liberis suis Deum perennibus gratiis celebraturi. Amen.

Dom.